

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședință de judecată, fără citarea părților la proces, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Mircea Roșioru, împotriva sentinței Tribunalului militar al armatei 38, URSS, din 30 ianuarie 1945, în cauza penală privind condamnatul

*Stan Alexandr XXXXXXXX, născut
în anul xxxx, originar al s. XXXXXX, r-nul XXXXXXXXXXXX,
XXXX, fără antecedente penale.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei 38, URSS, din 30 ianuarie 1945, Stan Alexandr a fost condamnat în baza art. 58-1 „a”, 193⁴ lit. b) Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu decăderea din drepturi pe un termen de 3 ani.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Stan A., fiind mobilizat în armata roșie, în octombrie 1944, a amenințat cu răfuială militarii moldoveni, pentru că ei traduceau din limba rusă ordinele ofițerilor, fapt ce îl impunea să le execute.

Sentința a devenit irevocabilă prin neatacare.

3. La 07 septembrie 2017, Adjunctul Procurorului General, Mircea Roșioru, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea hotărârii menționate în partea condamnării lui Stan A. în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, încetarea procesului penal și reabilitarea lui pe acest capăt de acuzare.

Recurentul a invocat că Stan A. a fost condamnat pentru fapte neconfirmate în ședința de judecată, ce constituie un viciu fundamental care a afectat sentința pronunțată, totodată, fiind încălcat flagrant și dreptul lui la un proces echitabil.

4. Judecând recursul nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General Adjunct în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă, împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

Sub acest aspect, se reține că instanța nominalizată a comis următoarea eroare de drept.

Conținutul hotărârii contestate relevă că condamnatul nu a fost asistat de un apărător, învinuirea nu a fost prezentată și susținută de un acuzator de stat, iar instanța de judecată nu a supus analizei și aprecierii în coroborare declarațiile condamnatului și probele conținute în dosarul respectiv, fondându-și, astfel, hotărârea de condamnare pe presupuneri.

Rezultă că instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, având dreptul să se apere însuși și fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa, iar concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Pe lângă aceasta, conform art. 3 lit. a), art. 5/2, 5/3 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare pentru „*activitate contrarevoluționară*”. Ca rezultat al studierii dosarelor, asupra cărora au fost luate hotărâri ale organelor judiciare, Procuratura Generală face recurs în anularea lor, care se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Împrejurările expuse denotă clar că erorile de drept comise de instanța de fond în cadrul judecării cauzei penale respective, adică sfidarea vădită a drepturilor și libertăților fundamentale ale condamnatului, constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărârea atacată și dovedesc univoc că fapta condamnatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, iar conform art. 275 pct. 3), 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dacă fapta nu întrunește elementele infracțiunii se adoptă o sentință de încetare a procesului penal.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța admite recursul, casează total hotărârea atacată și dispune încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că fapta condamnatului nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

5. Conform art. 452, 453 alin. (1), 457, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiu penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Mircea Roșioru, casează sentința Tribunalului militar al armatei 38, URSS, din 30 ianuarie 1945 în partea privind condamnarea lui Stan Alexandr XXXXXXXXX în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal pe acest capăt de acuzare, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Stan Alexandr XXXXXXXXX, în aspectul vizat, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun